

Dr Dobrica Jovičić

**Turizam i životna sredina -
konceptija održivog turizma**

Zadužbina Andrejević

Sadržaj

1. Sažetak	7
2. Abstract	9
3. Uvod	11
4. Međusobna uslovljenost turizma i životne sredine	13
4.1. Analiza trendova razvoja turizma u svetu	13
4.2. Uticaji turizma na životnu sredinu	17
5. Pojam, geneza i principi koncepcije održivog razvoja	22
6. Održivi turizam	26
6.1. Pojam, značaj, teorijsko utemeljenje održivog turizma	26
6.2. Polazni principi održivog turizma	29
7. Identifikovanje i merenje održivog turizma	32
7.1. Noseći kapacitet turističkih mesta i regija	32
7.2. Indikatori za praćenje uticaja turizma na životnu sredinu	35
7.3. Komparativni indikatori održivog turizma EU	36
7.4. Indikatori održivog turizma Svetske turističke organizacije	42
8. Primena indikatora održivog turizma primerima Budve i Kopaonika	49
8.1. Budvanska rivijera	49
8.2. Nacionalni park Kopaonik	61
8.3. Ocena efikasnosti komparativnih indikatora održivog turizma	74
9. Instrumenti za upravljanje održivim turizmom	77
9.1. Integralan pristup turističkom planiranju	77
9.2. Prostorno-planski aspekti turističkog razvoja	83
9.3. Planiranje i upravljanje saobraćajem u turističkim destinacijama	88
9.4. Programi upravljanja životnom sredinom	91
9.5. Ekonomski instrumenti	93

9.6. Programi edukacije, obuke i jačanja svesti o održivom turizmu	96
9.7. Monitoring i informatička podrška održivom turizmu	101
10. Predlog modela održivog turizma	106
11. Zaključna razmatranja	110
12. Napomene	113
13. Indeks pojmova	114
14. Literatura	115
15. Summary	120

1. Sadržetak

Izvršeno je kompleksno i sveobuhvatno istraživanje uticaja turizma na životnu sredinu. U postupku su korišćeni komparativni indikatori održivog turizma Evropske Unije, putem kojih se analizira razvoj turizma i njegovi uticaji na životnu sredinu u nizu evropskih zemalja. U istraživanju uticaja turizma na životnu sredinu korišćena je komparativna metoda i poređena su iskustva domaćih sa inostranim turističkim destinacijama sličnog tipa. Takođe su predloženi i razrađeni najpogodniji instrumenti za upravljanje održivim turizmom, usklađenim sa zaštitom lokalne prirodne i socio-kulturne sredine. Posebna pažnja je posvećena integralnom pristupu turističkom planiranju, prostorno-planskim aspektima razvoja turizma, programima upravljanja životnom sredinom u turističkim oblastima, ekonomskim instrumentima zaštite životne sredine i razvoja turizma, edukaciji i obuci učesnika turističke delatnosti, monitoringu i informatičkoj podršci održivom turizmu. U završnom delu je utvrđen predlog modela održivog turizma.

Ključne reči:

1. turizam	5. indikator
2. životna sredina	6. planiranje
3. zaštita	7. instrument
4. održivi razvoj	8. upravljanje